

Sluis bij de Prinsbernardkade Hillegersberg

Voorafgaande aan de jaarvergadering hebben wij wederom een kleine excursie kunnen organiseren, namelijk naar het op zeer korte afstand gelegen sluisje: het Berg- en Broekse Verlaat, en het naastgelegen gemaal. Over beide objecten zal worden verteld door de kenner ter plaatse: de sluiswachter annex molenaar, de heer J. Dijkshoorn. Elders in deze krant vindt enkele gegevens over sluis en gemaal. Aanvang 19.45 uur; verzamelen ter plaatse. U zult eventueel uw auto wel kwijt kunnen op de hoek van de Prins Bernhardkade en de Bergse Rechter Rottekade.

De vergadering sluit op de excursie aan en begint om 21.00 uur; de agenda daarvoor vindt u elders in dit nummer.

TUSSEN PLAS EN ROTTE

Neen, het is geen drukfout, hier wordt niet bedoeld "Tussen Wilgenplas en Rotte". De aanhef heeft geen betrekking op de titel van ons periodiek, waarvan wij u hierbij het reeds vijftiende nummer voorleggen. Het heeft betrekking op de plaats waar wij U willen begroeten ter gelegenheid van de aanstaande ledenvergadering. Alweer de zevende algemene verenigingsvergadering na de oprichting.

Voor deze bijeenkomst worden wij gastvrij ontvangen in de kantine van de watersportvereniging "AEGIR", letterlijk gelegen tussen (Voor)plas en Rotte. Sprekender kan bijna niet.

Alhoewel de naam Aegyr in de Germaanse mythologie de god van de zee symboliseerde, zullen wij in dit domein tussen lucht en water ons niet direct met deze elementen bezig houden, doch ons houden bij de ons vertrouwde bodem. Wij waren immers al eerder te gast bij Aegir, namelijk alweer zes jaren terug, op 15 mei 1979.

uitnodiging

Jaarvergadering

welke zal worden gehouden op

MAANDAG 20 MEI 1985 in de
KANTINE WSV AEGYR gelegen aan het
PRINSEMOLENPAD 4 HILLEGERSBERG

Jaarvergadering

Gaarne roep ik u op voor de jaarlijkse algemene verenigingsvergadering, te houden op

M A A N D A G 20 M E I 1985

om 21.00 uur in de kantine van de watersportvereniging AEGIR, Prinsemolenpad 4, te Hillegersberg.

De agenda voor deze vergadering luidt:

- 1 opening en mededelingen
- 2 ingekomen stukken
- 3 notulen van de jaarvergadering van 28 mei 1984 en van de ledenvergadering van 12 november 1984
- 4 verslag over het verenigingsjaar 1984
- 5 de staat der monumenten en monumentwaardige gebouwen
- 6 verantwoording van de uitgereikte oorkonden en schildjes 1984
- 7 jaarrekening 1984 en begroting 1985
- 8 benoeming financiële commissie
- 9 verkiezing bestuursleden
- 10 informele gedachtenwisseling
- 11 rondvraag
- 12 sluiting

Toelichting:

- ad 3 De betreffende stukken liggen vanaf 20.30 uur voor leden en donateurs ter inzage in de vergaderzaal.
- ad 4, ad 5 en ad 7 De stukken betreffende deze punten vindt u elders in dit blad.
- ad 8 Statutair is de heer M.D. van Wensveen aftredend. Het bestuur stelt u voor in zijn plaats te benoemen de heer drs Chr. Schreuder, en de heren drs J. van der Linden en J.C. van Amstel te herbenoemen.
- ad 9 Met grote spijt, doch met begrip, moeten wij u berichten dat ons bestuurslid mevrouw S.H. Kuperus-Gret voornemens is haar functie neer te leggen. Mevrouw Kuperus vervult sedert lang (om precies te zijn vanaf november 1977) haar bestuurstaak, waarvan de eerste zes jaar als secretaris. Gezien haar lange staat van dienst voor de VSW willen wij haar gaarne bedanken voor het vele verrichte werk, haar enthousiasme en haar inbreng. Wij vertrouwen er op dat zij dit laatste ook buiten haar bestuurstaak zal blijven doen en dat zij de vereniging zal blijven steunen. Wij prijzen ons daarnaast gelukkig dat wij u direkt een nieuwe kandidaat voor een bestuursfunctie kunnen voorstellen, namelijk mevrouw mr W. Hennink-Versteeg.
- Het bestuur stelt u voor haar te benoemen als bestuurslid.

Gewone en buitengewone leden kunnen tegenkandidaten stellen; deze moeten uiterlijk een half uur voor de vergadering bij het bestuur zijn opgegeven. Elke kandidaat moet worden ondersteund door (tenminste) vijf leden.

Gewone leden die verhinderd zijn de vergadering bij te wonen kunnen een ander lid (maar geen bestuurslid) schriftelijk machtigen namens hen op te treden en te stemmen. Een lid mag niet meer dan vier volmachten aannemen.

De voorzitter van de Vereniging,
ir J. Fens

HET BERG- EN BROEKSE VERLAAT

Het Berg- en Broekse Verlaat is een schutsluis, waarmee schepen het hoogteverschil tussen Rotte en Voorplas kunnen overbruggen, en zodoende "van het één in het ander" kunnen komen. Daarnaast kan hier al van oudsher een groot deel van ons gebied op de Rotte afwateren.

De vroegere polder "Berg en Broek" omvatte ruwweg het gebied van de huidige Bergse Voorplas en Achterplas. Al voordat hier het veen werd vergraven werd dit gebied droog gehouden via een vrijwel rechte tochtsloot, waarvan de Prins Bernhardkade de zuidoever is, en die onder de "Tivoli-brug" de Straatweg kruist. Het einde van deze vaart is nog terug te vinden aan de Ringdijk, tussen de Kinderboerderij en de nieuwe Adriaanstichting. Bij de verveening is de vaart grotendeels in de Voor- en Achterplas opgenomen, maar waterloopkundig functioneerd zij nog steeds!

Sluiswachterswoning en brug over verlaat

Het Berg- en Broekse Verlaat

Langs deze vaart watert niet alleen "Berg en Broek" af, maar ook de polders "Schiebroek" en Honderd en Tien Morgen". Nog vijftig jaar geleden moesten de grondeigenaren in Schiebroek een toeslag op de polderlasten betalen voor Berg en Broek, op grond van een overeenkomst tussen beide polderbesturen uit 1776.

Het water werd uitgeslagen door een molen, die in 1467 werd gebouwd, in 1671 herbouwd en in 1881 gesloopt. Het op de molenfundamenten gebouwde gemaal (met dienstwoning - monumentwaardig) werd aanvankelijk door stoom aangedreven, later werd het een dieselmemaal en thans wordt er elektrisch gepompt. Welhaast uiteraard werd de belangrijke afvoersloot ook gebruikt om o.a. agrarische producten af te voeren, vandaar dat hier "altijd" al een sluis is geweest. In de huidige sluis, die een beschermd monument is, is in 1866 een gedenksteen ingemetseld. De bijbehorende sluiswachterswoning is een "monumentwaardig" rechthoekig gebouwtje met zadeldak, tuitgevel en zichtbare gevelankers, met op consoles overstekende goot.

JAARVERSLAG

Het jaar 1984 werd gekenmerkt door het feit, dat tumultueuze ontwikkelingen zich niet hebben voorgedaan. Wel is de toestand van een aantal objecten, waarover de vereniging zich zorgen maakt, niet verbeterd, in één geval zelfs dusdanig verslechterd, dat gevreesd moet worden, dat redding heel moeilijk zal worden. In onderstaand verslag wordt nader op deze problematiek ingegaan.

JAARVERGADERING EN BESTUUR

De jaarlijkse ledenvergadering werd gehouden op 28 mei van dit verslagjaar. Was het voorgaande jaren goed gebruik om een excursie voorafgaande aan deze vergadering te organiseren, dit jaar was het om praktische redenen noodzakelijk daarvoor een aparte avond te organiseren. Op woensdag 23 mei vervoegde zich een groep van 28 personen bij het Gemeente-Archief aan de Mathenesserlaan, waar onder leiding van de heren Van der Woel en Veringa werd deelgenomen aan een zeer interessante tocht door het Archief. Middels een dia-vertoning werden aspecten belicht, die de bezoekers een beter inzicht in het functioneren van zo'n immens archief gaven. Tijdens de rondgang werden zéér oude aktes en oorkonden getoond en ging men voorbij aan rekken vol oude gegevens afkomstig uit het notariaat; oude tekeningen, behorend bij aanvragen van bouwvergunningen, bleken keurig verzameld en ingebonden te zijn. De bezoekers bleken overigens het meest geboeid te zijn door de oude foto's en prenten, die in de Atlas verzameld zijn.

Op maandag 28 mei werd de jaarvergadering gehouden in het Dorpshuis aan de Kerkstraat. Er waren 15 leden aanwezig - een opkomst die geringer was dan die in voorgaande jaren - wellicht tengevolge van het apart organiseren van de excursie. Uit de reacties van deze leden blijkt gelukkig, dat onze vereniging, naast de actieve kern van leden die werkzaam zijn in de diverse commissies, kan steunen op een goed geïnformeerde kring van belangstellende leden, wie het goed functioneren van het geheel zeer ter harte gaat.

Mevrouw D. Kok-Mastenbroek heeft veel tijd gespendeerd aan het filmen van "De Rotte in de vier jaargetijden". Zij was zo vriendelijk deze film voor de aanwezige leden op de vergadering te vertonen en werd daarvoor met een hartelijk applaus beloond. De vereniging bracht op stoffelijke wijze haar dankbaarheid tot uiting.

In het verslagjaar hebben geen bestuurswisselingen plaats gevonden. Een korte ledenvergadering voorafgaande aan de propaganda-avond op 12 november 1984 was noodzakelijk door het statutair aftreden van onze voorzitter Ir. J. Fens. Hij werd bij acclamatie herkozen. Het bestuur was gedurende het gehele verslagjaar als volgt samengesteld: voorzitter - Ir. J. Fens; secretaris - L. Berger-Schut; penningmeester - J.J. Zanstra; leden - S.H. Kuperus-Gret en Drs. M.J. de Visser.

PROPAGANDA-AVOND

Op de jaarlijkse propaganda-avond, gehouden op maandag 12 november 1984, in een zaaltje van de Oranjekerk aan de Rozenlaan, waren een dertigtal leden en belangstellenden aanwezig. Onze periodiek "Tussen Wilgenplas en Rotte" werd in grote delen van het Kleiwegkwartier huis aan huis verspreid, teneinde deze propaganda-avond onder de aandacht van de bewoners te brengen. Achteraf moet worden geconstateerd, dat slechts een minimaal aantal bewoners van de wijk de bijeenkomst heeft bezocht. Vanwege de decentrale ligging en het gebrek aan parkeergelegenheid heeft een aantal van onze trouwe belangstellenden het laten afweten.

De eerste spreker van deze avond was de heer J.C. 't Hart van het Gemeentelijk Bureau Monumentenzorg te 's-Gravenhage. Hij besprak de geschiedenis van de monumentenzorg in Den Haag vanaf 1875 tot op heden en gaf een goede explicatie van de omstandigheden waaronder en de financiële regelingen waarmede thans gewerkt wordt. Hij benadrukte het belang van publicaties, omdat de monumentenzorg pas door de burgerij gedragen wordt, nadat de interesse hiervoor door publicaties gewekt is.

Na de pauze was de heer H. van Essen aan het woord. Hij is secretaris van de Stichting Vakgroep Restauratie. Met de praktijk van het restaureren van monumenten heeft hij dagelijks te maken, waardoor hij zijn gehoor kon laten kennismaken met de veelheid van problemen, die zich bij restauraties kunnen voordoen. Zijn explicatie werd besloten met een serie dia's, die zijn betoog verduidelijkten.

PUBLICATIES

In maart is door middel van een kort bericht aan de leden en donateurs reeds een summier jaaroverzicht verstrekt. Tevens werd daarin een kleine expositie aangekondigd en werden de leden uitgenodigd voor de excursie naar het Gemeente-Archief.

Er verschenen dit jaar twee publicaties "Tussen Wilgenplas en Rotte". Het meinumner, waarin traditioneel de jaarverslagen en overzichten gepubliceerd worden, was voorts gewijd aan de monumentenzorg en de huidige stand van zaken in Rotterdam.

Het novembernummer schonk vooral aandacht aan onze propaganda-avond van 12 november 1984, aan het 100-jarig bestaan van het Hillegersbergse secretariegebouw; de Rotterdamse en Haagse aanpak van de monumentenzorg werden beschreven en de mening en inzichten van Ir. de Roy van Zuijdewijn werden nog eens voor het voetlicht gebracht. Ook werd met vereende krachten een nieuwe wervende folder samengesteld, die in een grote oplage gedrukt is om bij diverse daarvoor geschikte gelegenheden te worden verspreid en die b.v. aan de balie van de secretarie door belangstellenden kan worden meegenomen.

Van het boek "Gebouwd in de Wijk" kan vermeld worden, dat in het verslagjaar er nog steeds, zij het uiteraard een geringere, vraag naar is. Het overzicht van het ledenbestand van de penningmeester geeft aan, dat de vereniging aan deze publicatie een flinke ledenaanwas te danken heeft.

In het verslagjaar werd een nieuwe publicatie voorbereid, die helaas door tegenslag in de vorm van tijdgebrek niet in de daarvoor geplande periode kon worden afgerond.

EXPOSITIE

In mei werd in het Dorpshuis aan de Kerkstraat een kleine tentoonstelling georganiseerd van aquarellen van Dick Carlier onder de titel "Hillegersberg - dichtbij en veraf". Circa 180 belangstellenden bezochten deze expositie.

Het 100-jarig bestaan van het secretariegebouw - voorheen Villa Buitenlust - vormde voor de Deelraad de aanleiding tot het houden van een expositie van materiaal, vooral bestaande uit prenten, oude foto's en ook de tekening van de architect Van Waning, de bouw van dit pand en de geschiedenis ervan betreffende.

Ook werd een vouwblad ter informatie van de bezoekers samengesteld.

Onze vereniging heeft de "technische" kant van de samenstelling van deze tentoonstelling verzorgd.

RAADHUIS HILLEGERSBERG

SCHILDJES

Tijdens de propaganda-avond werden de oorkonden, behorende bij de "schildjes" wederom uitgereikt. Op ons verzoek was mevrouw A.A.M.E. van der Heijden-Van der Eerden bereid deze taak op zich te nemen. De panden Straatweg 13 en Straatweg 17-19, waren naar het oordeel van de Schildjes-Commissie deze bekroning ten volle waard. De Schildjes-Commissie bestond dit jaar wederom uit de heren B.V. van den Bergh, D. Klamer en F.J. Kuperus.

DE COMMISSIES

Moest in het jaarverslag over 1983 nog vermeld worden, dat de Geschiedenis Commissie door gebrek aan actieve leden niet functioneerde, thans kunnen wij met enige voldoening mededelen, dat in september 1984 de eerste vergadering van deze commissie is gehouden. Het werd in deze bijeenkomst van belang geacht in eerste instantie vooral aandacht te schenken aan de "oral history", omdat deze gegevens het eerste verloren gaan, als ze niet tijdig worden opgetekend.

Van de activiteiten van de Studie en Inventarisatie Commissie kan gemeld worden, dat dit gezelschap regelmatig gezamenlijk is gaan wandelen, met als hoofddoel de situatie, waarin diverse waardevolle elementen in onze wijken zich bevinden, op te tekenen. Als leidraad bij deze "speurtochten" dient de Inventarisatiekaart en het boek "Gebouwd in de Wijk".

De Bergse Plassen Commissie signaleerde bij haar regelmatige rondgang langs de oevers van de Bergse Plassen situaties, die daar uit de hand dreigen te lopen, zoals illegale steigerbouw en het ontstaan van allerhande "bouwsels". De parkeersituatie in het Prinsemolenpark is voor deze Commissie aanleiding geweest contact op te nemen met de portefeuillehouder van de Commissie Verkeer van de Deelraad.

ZUSTERVERENIGINGEN

Met de "zuster" die ons 't meest na aan het hart ligt - de Stichting Berg en Broek - verliepen de contacten in de eerste helft van dit verslagjaar onregelmatig. Tijdens een gezamenlijke bestuursvergadering in het na-jaar werden afspraken gemaakt, die tot doel hebben de informatiestroom beter te doen verlopen. Tevens werd gesproken over de achterstand in de financiële en jaarverslaglegging, die de Stichting buiten haar schuld heeft opgelopen. Door onze vereniging is de toezegging gedaan, dat de Stichting in "Tussen Wilgenplas en Rotte" artikelen van haar hand mag publiceren.

Aan de Voorzitter van de Stichting - mevrouw A.A.M.E. van der Heijden-Van der Eerden - is gelegenheid geboden om tijdens de propaganda-bijeenkomst van 12 november 1984 een voor de Stichting wervende toespraak te houden.

Er heeft dit jaar wederom geen bijeenkomst met de andere zusterverenigingen plaats gevonden. Dit wordt door ons betreurd.

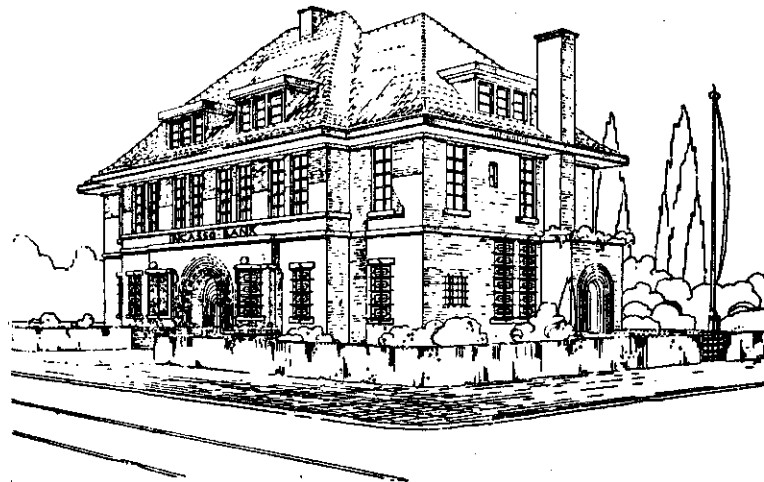
CONTACT MET DE DEELRAAD

Onze contacten met de Deelraad werden dit jaar wederom gekenmerkt door een goede sfeer. Wel moet geconstateerd worden, dat als gevolg van de crisis in het Dagelijks Bestuur van de Deelraad, welke crisis pas in januari 1985 uitmondde in de verkiezing van een nieuwe voorzitter, er vertraging is opgetreden in de beantwoording van brieven door onze vereniging aan de Deelraad gericht. Ook de brand, die op de bovenste verdieping in het secretariegebouw gewoed heeft, heeft voor de nodige vertraging in de afhandeling van bepaalde lopende zaken gezorgd.

GEBOUW AMRO-BANK STRAATWEG

Eind december was er nog geen definitief besluit genomen over het genoemde gebouw.

De in december door de Deelraad geplande hoorzitting is naar een later tijdstip verschoven. Het is duidelijk, dat een eventuele sloop van het gebouw allerwegen betreurd zal worden en dat goede argumenten tegen de sloop worden aangevoerd, ook van de kant van onze vereniging, maar het is even duidelijk, dat de AMRO-Bank poogt haar plannen te effectueren.

Oude Adriaan

ADRIAAN-STICHTING

In het jaarverslag over 1983 werd vermeld, dat door de eigenaar van het gebouw een plan was ingediend ter verkrijging van een vergunning voor een interne verbouwing tot kantoor. Thans moet geconstateerd worden, dat de behandeling van dit plan is stilgelegd. Intussen hebben de "krakers" het gebouw verlaten, waarna de eigenaar het gebouw heeft "dichtgespijkerd". Voor kwaadwillende lieden is het echter nog steeds toegankelijk getuige het feit, dat half januari 1985 geconstateerd kon worden, dat nu echt de laatste plaat koperen dakbedekking van het karakteristieke koepeltje is verdwenen. Iedere wijkbewoner kan zien, dat het gebouw er zeer onttakeld bijstaat en dat het dringend noodzakelijk is, dat een oplossing gevonden wordt, die garantie biedt voor een waardig gebruik van het gebouw en waardoor het in zijn huidige vorm behouden blijft. In het najaar van 1984 is de vereniging benaderd door een groep enthousiaste mensen, verenigd in de Stichting in oprichting "Behoud de oude Adriaan", welke groep plannen heeft gemaakt voor het stichten van wooneenheden in het gebouw gekoppeld aan een sociaal-cultureel gebruik van de benedenverdieping. Dit plan is in principe uitvoerbaar bij een grote financiële inbreng van de Gemeente Rotterdam. Aan plannen geen gebrek dus, maar de haalbaarheid ervan blijft een kritische zaak.

PANDJES STREKKADE 25/26.

Eind december 1984 moet geconstateerd worden, dat weliswaar middels advertenties in de zomer de pandjes te koop zijn aangeboden door de Gemeente, maar dat er nog geen koper van het geheel bekend is. Van de toestand waarin de pandjes momenteel verkeren kan alleen gezegd worden, dat deze deplorabel is.

Voor iedereen zichtbaar is op welke goede en verantwoorde wijze de pandjes Streekade 46/47 voor onze gemeenschap behouden blijven. Het bestuur is de mening toegedaan, dat eenzelfde aanpak voor Streekade 25/26 tot de mogelijkheden moet behoren.

Door het ambtelijk gesol treedt de ene na de andere vertraging op. De vereniging blijft alert ten opzichte van elke wijziging, die zich in de situatie voordoet.

FUNDERINGSPROBLEMEN

Al geruime tijd is de vereniging zeer bezorgd over de zich her en der in ons werkgebied aandienende verschijnselen van rottende paalkoppen, tengevolge van te lage grondwaterstanden. De verlagingen van de polderpeilen zijn niet altijd aanwijsbaar de oorzaak; ook riolbreuk vormt een bedreiging, doordat door de breuk en zuiging in het riool grondwater wordt afgevoerd en er in de omgeving van de breuk automatisch een verlaging ontstaat. Het is nog lang niet duidelijk hoeveel panden door deze verschijnselen bedreigd worden en evenmin is duidelijk wie daarvoor aansprakelijk is.

MONUMENTENVERORDENING

In januari van dit verslagjaar is in nauwe samenwerking met de Commissie Ruimtelijke Ordening de concept-monumentenverordening van de Gemeente Rotterdam van commentaar voorzien. Zowel door de Commissie als door de vereniging is in een speciaal daartoe belegde vergadering met gemeente-ambtenaren kritisch gereageerd op dit concept. November 1984 ontvingen wij antwoord op onze brief uit juli 1983 en op onze kritische commentaar, waarin de Gemeente o.a. mededeelde, dat het in de bedoeling ligt binnen afzienbare tijd de monumentenverordening vast te stellen en een monumentencommissie in te stellen, teneinde te kunnen starten met een gericht beleid. Het is nog niet duidelijk in welke mate onze op- en aanmerkingen op het concept in de uiteindelijke verordening verwerkt zijn. Wij verwachten daarover in de loop van 1985 duidelijkheid te verkrijgen.

OPKNAPBEURT DEEL STRAATWEG EN BERGSE DORPSSTRAAT

Aan het begin van dit verslagjaar werden wij in kennis gesteld van de plannen, die ontworpen waren om na de grote reparaties aan de tramrails en rioleringen en de verbetering van vooral verkeerssituaties op de Straatweg, het aanzien van het geheel te verbeteren. Op de ten behoeve van de inspraak door de bewoners georganiseerde hooravonden is ook namens onze vereniging commentaar geleverd op de plannen.

Al spoedig na deze hoorzittingen bleek echter, dat door de slechte toestand van de gemeentefinanciën hooguit de meest dringende reparaties uitgevoerd zouden kunnen worden, enkele verbeteringen in slechte oversteeksituaties konden worden toegezegd, maar dat voor vernieuwingen geen geld beschikbaar zou zijn. Gegeven deze noodzakelijke bezuinigingen is er voor onze vereniging geen taak weggelegd.

BERGSE DORPSSTRAAT

Aan het einde van het verslagjaar bleek de voormalige winkel van onze dorpskruidenier Kool tesamen met het belendende pand te zijn aangekocht door een projektontwikkelaar, die onmiddellijk een plan ontwierp, dat voorzorg in sloop van de historische panden en nieuwbouw daar ter plaatse. Hoewel de bouwkundige staat van de panden tamelijk slecht is, is het onze mening, dat ook hier weer geldt, dat naar de eenvoudigste "oplossing" voor het probleem van het behoud van een goed functionerende winkelstand in de Dorpsstraat is gegrepen.

Naast de bovengenoemde problemen krijgen wij te maken met situaties, waarover de vereniging in de toekomst wellicht een standpunt zal moeten innemen.

Zo kwam in 1984 in Schiebroek de Brandaris leeg te staan en doet de eigenaar pogingen dit gebouw te verkopen, eventueel tesamen met de er tegenover gelegen Meidoornkerk.

De restauratie van de kerkhofmuur van de Hillegondakerk wordt urgent en de toekomstige restauratie van deze kerk werpt reeds zijn schaduwen vooruit.

Er kan dus geconstateerd worden, dat er voor onze vereniging nog het nodige te doen valt.

Het bestuur zal zich het komende jaar wederom inzetten voor wat in onze statuten in artikel 3 als volgt is omschreven:

"Het doel van de vereniging is het behouden en waar mogelijk herstellen van geschiedkundig, architectonisch, stedenbouwkundig en landschappelijk waardevolle elementen, binnen de grenzen van de opgeheven gemeente Schiebroek en van de opgeheven gemeente Hillegersberg voor zover niet gelegen binnen de huidige deelgemeente Alexander, een en ander met inbegrip van hun omgeving."

januari 1985.

L. Berger-Schut, secretaris.

NOG STEEDS TE KOOP!

gebouwd in de wijk
monumenten en andere historische gebouwen
in Hillegersberg - Schiebroek - Terbrugge

Onze 'bestseller' GEBOUWD IN DE WIJK (over 1500 copies sold!) is nog steeds te koop voor slechts f 27,50!

Het boek is steeds verkrijgbaar bij de volgende adressen:

in Hillegersberg bij Boekhuis HEYINK
en bij CARLIER in de Bergse Dorpsstraat
en bij Boekhandel HILLEGERSBERG aan de Schubertlaan;

in het Kleiwegkwartier bij LIBRA aan de Kleiweg;

in Schiebroek bij de BRUNA en bij de boekhandel SCHIEBROEK aan de Peppelweg;

in Rotterdam bij de ARCHIEFWINKEL aan de Coolsingel.

Ook bij de verenigingsbijeenkomsten.

JAARREKENING 1984

BEGROTING 1985

In het navolgende staan de financiële gegevens van de vereniging over 1984; de balans per eind 1982 en de jaarrekening 1983 zijn ter illustratie toegevoegd. De bedragen in de jaarrekening 1983 en de begroting 1984 zijn enigszins anders geordend dan zoals zij in de jaarvergadering van 1984 zijn vastgesteld; met name is het publicatiefonds afzonderlijk geadministreerd. Daar is bij overwogen dat de vereniging boeken niet gratis uit het publicatiefonds moet krijgen, maar dat deze (tegen de schappelijke kostprijs van f14,—) op de betreffende uitgavenposten (o.a. vergaderkosten, propaganda) worden verantwoord. Hierdoor ontstaat een zuiverder beeld van de kosten van de vereniging en van het succes van de publicaties.

De **JAARREKENING** luidt dan als volgt:

<u>INKOMSTEN vereniging:</u>	Jaarrek. 1983	Begroting 1984	Jaarrek. 1984	Begroting 1985
1 Contributie gewone leden	5260,—	5800	6002,—	6000
2 Bijdragen donateurs	210,—	250	272,50	300
3 Buitengewone leden	25,—	50	25,—	50
4 Eenmalige bijdragen	40,—	50	75,—	50
5 Rente	562,75	450	522,85	550
8 Bijzondere baten	16,—	150	177,50	100
TOTAAL INKOMSTEN:	6113,75	6750	7074,85	7050

UITGAVEN vereniging:

11 Porti, tel., schrijfbehoeften	328,57	1000	1190,68	500
12 Drukwerk ledencontact	592,01	700	531,—	1750
13 Vergader- en excursiekosten	490,60	500	583,60	600
14 Propaganda	849,19	1000	908,65	1200
16 Onkosten commissies	17,50	300	218,19	200
17 Lidmaatschappen	95,—	100	142,76	150
18 Subsidies	1037,50	1200	1037,50	1200
19 Bijzondere acties	27,55	500	150,76	400
20 Diversen	268,85	200	130,50	750
21 Onvoorzien	—,—	500	—,—	300
TOTAAL UITGAVEN:	3706,77	6000	4893,64	7050
Batig saldo vereniging:	2406,98	750	2181,21	—

INKOMSTEN publicatiefonds:

5 Rente	207,83	450	481,87	425
6 Verkopen	17.854,75	10000	15.996,25	4850
7 Subsidies	1.500,—	2000	2000,—	—
TOTAAL INKOMSTEN:	19.562,58	12450	18.478,12	5275

UITGAVEN publicatiefonds:

15 Productiekosten	29.376,89	1000	259,75	3000
22 Afname voorraad (=toename)	-11.522,14	10000	11.521,14	-1000
TOTAAL UITGAVEN:	17.854,75	11000	11.780,89	2000
Batig saldo publicatiefonds:	1.707,83	1450	6.697,23	3275

BALANS

	31-12-'82	31-12-'83	31-12-'84
Giro, banken	15.298,84	6.566,51	21.426,09
<u>Voorraden</u>	<u>PM</u>	<u>11.522,14</u>	<u>1,—</u>
TOTAAL ACTIVA:	15.298,84	18.088,65	21.427,09
Reservefonds	5.278,09	7.685,07	9.866,28
Vooruitbetalingen	240,—	415,—	375,—
Toegezegde subsidie	1.500,—	—,—	—,—
Publicatiefonds	2.780,75	4.488,58	11.185,81
Ontvangen (garantie)subsds	5.500,—	5.500,—	—,—
TOTAAL PASSIVA:	15.298,84	18.088,65	21.427,09
Toegezegde garanties/subs.	15.300,—	5.000,—	—,—

a) HET LEDENBESTAND: Het jaar 1984 begon met 297 gewone leden, 19 donateurs en 1 buitengewoon lid (samen 317). In de loop van het jaar bedankten alsnog 2 gewone leden en moesten 2 donateurs wegens wanbetaling worden geroyeerd. Eén gewoon lid en één donateur kwamen in 1984 te overlijden terwijl 6 leden per 1-1-'85 bedankten. Voorts werd één gewoon lid donateur en werd het lidmaatschap van één overledene door zijn weduwe voortgezet. In de loop van het jaar meldden zich 26 nieuwe gewone leden en 5 nieuwe donateurs, zodat op 1-1-'85 er 313 gewone leden, 22 donateurs en 1 buitengewoon lid waren (samen 336). De jaarlijkse groei blijft dus doorgaan. In de loop van 1984 verhoogden 11 gewone leden en 2 donateurs hun bijdrage; 4 gewone leden daarentegen verminderden hun contributie. In een aantal gevallen, zowel bij de bedankers als bij de contributieverlagers, is ons bekend dat de economische situatie daarop van invloed is geweest.

b) JAARREKENING 1984: De inkomsten vereniging waren op vrijwel alle posten iets hoger dan begroot. De uitgaven vereniging zijn door de bank genomen ten naaste bij gelijk aan de geschatte bedragen; de post porti etc. was overeenkomstig de begroting relatief hoog wegens de aanschaf van een nieuwe typemachine. Bij de inkomsten publicatiefonds was de verkoop (van "Gebouwd in de Wijk") aanzienlijk groter dan geraamd. Hieraan is voornamelijk debet dat deze post veiligheidshalve laag was begroot. Een al in 1982 geïncasseerde, voorwaardelijk verstrekte subsidie kon nu voor f2000 tot bezit worden gerekend. Bij de uitgaven publicatiefonds is de post productiekosten laag gebleven, doordat een voorgenomen uitgave (in eenvoudige vorm) als zodanig geen doorgang vond; wel waren er nog nagekomen kosten voor "Gebouwd in de Wijk". Door de goede verkopen kon van de voorraad niet meer dan de boekwaarde (op fl.-- na) worden afgetrokken.

c) BALANS: De voorraden bestonden op 1-1-'83 uit brochures "Ruimtelijke Ordening en Bouwen in Kort Bestek" (in de loop van 1984 opgeraakt) en nadrukken van de kaart "Schiebroek 1771". Aangezien beide uitgaven, evenals niet-verkoopbare eigendommen, direct bij aanschaf werden afgeschreven, worden zij slechts PM in de balans vermeld. Het boek "Gebouwd in de Wijk" (2089 exemplaren; 4 misdrukken geconstateerd) is tegen productiekostprijs in de voorraad opgenomen; verkochte exemplaren (817 in 1983 en 699 in 1984) zijn er tegen de reële opbrengst van afgevoerd. In de loop van 1984 werd de opbrengst van de verkoop groter dan de kosten, zodat een symbolische waarde van fl.-- rest (op 1-1-'85 over: 569 exemplaren); de verdere opbrengsten verhogen het publicatiefonds.

Het reservefonds geeft het reële saldo van het financiële verenigingsbestaan met uitzondering van hetgeen onder het publicatiefonds valt. Het publicatiefonds nam in 1983 toe door eigen rente en het ontvangen van een onvoorwaardelijke subsidie. In 1984 kon op twee in 1982 geïncasseerde garantiesubsidies f3500 worden terugbetaald, terwijl we f2000 definitief mochten houden. Het publicatiefonds is zo in 1984 toegenomen door de rente, het definitief worden van één subsidie en door hetgeen de verkopen de waarde van de voorraad overtroffen. De toegezegde garanties/subsidies verminderden vooral door het niet meer nodig zijn (vervallen) van garanties (f8800,- in 1983 en f5000,- in 1984).

d) BEGROTING 1985: De inkomsten vereniging zijn overeenkomstig de ontwikkelingen geraamd; ook de uitgaven vereniging zijn in het algemeen traditioneel begroot. Een drietal bijzondere aspecten zijn echter te noemen: 1) in samenwerking met de Stichting Berg en Broek zal expositiemateriaal worden aangeschaft (f750,-; zie post propaganda); 2) er zullen nieuwe 'Schildjes' gemaakt moeten worden (f600,-; zie post diversen) en 3) van een nieuw via het publicatiefonds uit te geven boekje wordt een deel afgenomen ten behoeve van de leden (zie de post drukwerk ledencontact). Bij de inkomsten publicatiefonds wordt een reële schatting gemaakt van de verdere opbrengst van "Gebouwd in de Wijk" (ca f3000) en van de mogelijke opbrengst van een nieuwe, kleine boekuitgave. Bij de uitgaven publicatiefonds wordt een schatting gegeven (f3000,-) van de kosten van dat nieuwe boekje; de waarde van de voorraad neemt per saldo toe met het verschil van de geraamde kosten en opbrengsten daarvan.

Al met al kan worden geconstateerd dat de financiële toestand van de vereniging gezond is; er kan wat dit betreft in de toekomst een redelijke hoeveelheid initiatieven worden ontwikkeld.

De penningmeester, J.J. Zanstra

De staat der monumenten en monumentwaardige gebouwen

Overeenkomstig de ontstane traditie, en op grond van de statuten, berichten wij U ook dit jaar over de staat van onderhoud waarin diverse monumenten en andere fraaie historische gebouwen zich bevinden.

Zoals reeds eerder is vermeld is een volledig overzicht van alle als zodanig aangemerkte gebouwen in onze wijk opgesteld in "Tussen Wilgenplas en Rotte" nummer 8, terwijl ook het eind 1983 door ons uitgebrachte boek "Gebouwd in de Wijk" in de index een volledig overzicht daarvan bevat.

Het hieronder vermelde geeft van een aantal objecten enige bijzonderheden, namelijk ontwikkeling zowel "ten goede" als "ten kwade".

**** Hillegondakerk e.o.

De muur welke kerk en begraafplaats omsluit bevindt zich reeds jaren in deplorable toestand, met scheuren, verzakkingen en zelfs instortingen. Naar verluidt maken de voorgenomen restauratieplannen op dit moment een goede kans gezien de gedane toezeggingen van "Monumentenzorg" voor wat betreft de subsidiëring.

Overigens is de toestand van de smeedijzeren hekwerken bij de toegangen eveneens zeer slecht. Naar wij hopen is herstel hiervan bij de plannen inbegrepen. De ramen van de kerk zijn thans tegen vernieling beschermd door middel van kunststof voorzetramen; helaas zijn deze in een zeer de aandacht trekkende aluminium omranding gevat. Behandeling hiervan in een donkere kleur zou o.i. een enorme verbetering betekenen.

*** Kerkstraat 13

Reeds vele jaren hebben wij gepleit voor een goed herstel van dit voor de oude dorpskern zo belangrijk pand. Het is zowel letterlijk als figuurlijk een hoeksteen van de nog redelijk gave historisch waardevolle oostelijke straatwand. Het doet ons dan ook veel genoegen U thans te kunnen berichten dat dit woonhuis in 1984 werd aangekocht door de NV Stadsherstel Historisch Rotterdam (een dochter van Roterodamum) teneinde in de oude luister te worden hersteld. Moge dit een begin zijn van een extra stimulans voor een goede aanpak ter bescherming van de fraaie dorpskern van Hillegersberg.

*** Kerkstraat 1, hoek Bergse Dorpsstraat ('Fietsenstalling')

Helaas kunnen wij hierover minder goede berichten geven. De voorgenomen sloopdreiging schijnt (voorlopig?) afgewend. Er is echter geen zicht op verwerving en herstel overeenkomstig de doelstellingen van de VSW.

Ligt hier een object voor de NV Stadsherstel of onze eigen Stichting Berg en Broek? Een dergelijke eerste klap zou meer dan een daalder waard zijn, gezien de relatie met Kerkstraat 13.

*** Strekkade 25/26

Na jaren van verwaarlozing (en verwarring over de toekomst) is recent enige duidelijkheid ontstaan. Na de toezegging van de eigenaar (het gemeentelijk Grondbedrijf) het te willen afstoten (althans het recht van opstal) is in januari 1985 een bijeenkomst belegd met mogelijke kandidaten. Op een vervolgzitting in maart bleven tenslotte twee kandidaten (en de S B&B) over, waaruit een keuze werd gemaakt. Gaarne wensen wij de toekomstige bewoner, die zich bereid heeft verklaard het in oude verschijningsvorm te herstellen, alle succes bij de realisering van de plannen.

*** Straatweg 4/6

Ook deze panden staan reeds jaren leeg en dichtgespijkerd. Naar wij hebben vernomen zal op korte termijn worden begonnen met de uitvoering van een plan deze panden te verbouwen tot kleine wooneenheden.

** Straatweg 85 (Villa 'JACOBA')

Reeds lang staat deze fraaie villa leeg en verlaten. Het oorspronkelijke doel van de eigenaar: sloop en bouw van een nieuwe showroom, lijkt reeds lang achterhaald. Het is nu tijd te pleiten voor behoud en herstel en het wederom gebruiken als woonhuis.

*** Straatweg 226 (vh Adriaan-Stichting)

De eigenaar - MUWI bouwmaatschappij - heeft de plannen tot verbouw van het pand tot kantoor ingetrokken. De toekomst van het gebouw is daarmee weer onzeker.

Wel circuleren plannen om met inbreng van de gemeente Rotterdam te komen tot verwerving, en een verbouwing tot woonappartementen op de étages ('centraal wonen') en sociaal-kulturele doeleinden op de begane grond.

Onzes inziens zou dit een unieke plaats zijn voor de huisvesting van de Deelgemeente, met representatieve ruimte voor secretarie en raadsvergaderingen c.q. commissies. Bestuurders: toont Uw initiatief en sta er achter!

*** Ringdijk .. (Kerkhofhek)

In 1979 in opdracht van de VSW gerestaureerd. Na de herinrichting van de Ringdijk kwam aan het licht dat de VSW met de hekpunten achter de daarbij verdwenen struiken een beetje had gesmokkeld. Bovendien begon het hek in 1984 te lijden onder vandalisme, dat na het overschilderen door de gemeente overigens is beëindigd. Helaas gebeurde dat schilderen in wit en glanzend zwart, in plaats van het in 1979 aangebrachte zilver en mat zwart.

Het is de bedoeling dat inmiddels op kosten van de vereniging de ontbrekende en vervormde punten zijn vernieuwd en dat de gemeente het wit weer door zilver heeft vervangen.

NB. Dit waren slechts enkele grepen uit ons bestand van waardevolle historische gebouwen e.d., waarover ontwikkelingen zijn te melden. Mogen wij U voor meer informatie verwijzen naar onze eerder verschenen publicaties.

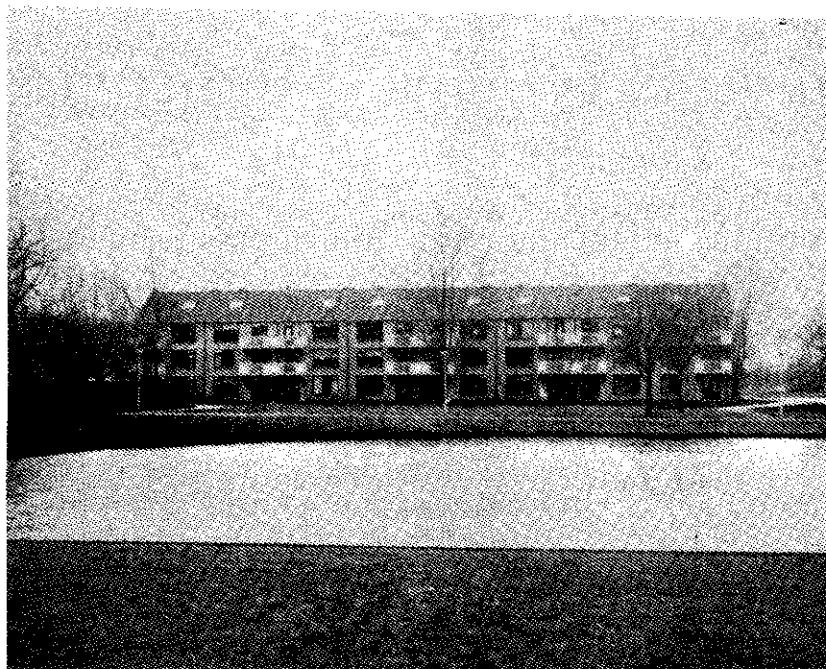
GOEDE NIEUWBOUW IS SOMS BEST AANVAARDBAAR.

Begin 1979: terwijl wordt gepraat over het ontwerp-structuurplan Rotterdam-Noord ontvlammen de twistgesprekken over de zogenaamde 'Wijkverdichting'. Bij de bevolking ontstaat de stellige indruk dat de gemeente Rotterdam slechts probeert op alle daarvoor maar enigszins in aanmerking komende plaatsen zoveel mogelijk woningen te bouwen, zonder op andere aspecten van goed wonen acht te slaan. Gegevens van twijfelachtig belang die de gemeente verstrekt, zijn goed geschikt om deze indruk te bevestigen. Vaak wordt door de bevolking met vrees het woord 'verstedelijking' geuit; een prima basis voor verwarring, want de bewoners bedoelen er slechts mee dat onze dorpsachtige wijken door intensieve bebouwing een te stadsachtig uiterlijk zullen krijgen, terwijl de planologen ieder bewoond gebied 'verstedelijkt' noemen.

Rond de Aleyda van Raephorstlaan ontstaat een vereniging van omwonenden die, omdat argumenten geen gehoor vinden, in feite door het traineren van de procedures een al te massief bouwplan om zeep weet te helpen. Minder hard, maar minstens zo intensief is het verweer in Schiebroek. Daar ontstaat onder meer de actiegroep 'Schiebroek-Groen', waar uiteindelijk een deelgemeenteraadslid van de OPLW uitvoert komt.

Op de hoorzittingen over de Schiebroekse wijkverdichting komen honderden wijkbewoners van hun misnoegen getuigen: verdriet over het verloren gaan van groen en boosheid over malle bebouwingsplannen. Ook onze vereniging is present, met name om aantastingen van de stedenbouwkundige structuur te bestrijden.

Een behaald succes is dat niet meer over wijkverdichting, maar over wijkverbetering zal worden gesproken; of is dit alleen een verbale concessie? Hoe het zij: alle bouwlocaties worden onder vuur genomen, sommige sneuvelen en andere zullen opnieuw bezien worden. De plannen voor de twee locaties langs de Donkersingel roepen groot bezwaar op wegens groenverlies en wegens de gekunstelde stedenbouwkundige 'gezelligheid'. Later komt de gemeente met een plan waarbij niet allerlei blokjes ludiek om elkaar heen darterlen, maar waarin de klare lijnen van de Schiebroekse polder, nog aanwezig in de singel en straatrichting, worden gevolgd.

In het kader van de beoogde wijkverdichting zijn nu hier en daar op kleine locaties enkele panden verrezen; langs de Donkersingel zijn twee grotere complexen gereed gekomen (de Wiardahof en de Cleveringahof). Men kan met de hier gerealiseerde uitvoering gelukkig zijn: blokjes van twee of drie verdiepingen hoog met kap, die heel goed passen bij onze gedachten over een 'tuinstad'. De indruk dat er royaal ruimte is blijft gehandhaafd en door de flinke kappen is er sprake van een verlevendiging van deze buurt die geheel met platgedakte huizen en flats was opgetrokken. Het grootste compliment voor stedenbouwkundigen en architecten is hier wellicht dat je veelvuldig in de tram (en elders) mensen opmerkingen hoort maken in de trant van "Wat ligt dat daar aardig!". De exacte kwaliteiten van de architectuur doen er dan niet zo veel meer toe. Waarmee is bewezen dat overleg met de bevolking tot acceptabele resultaten kan leiden.

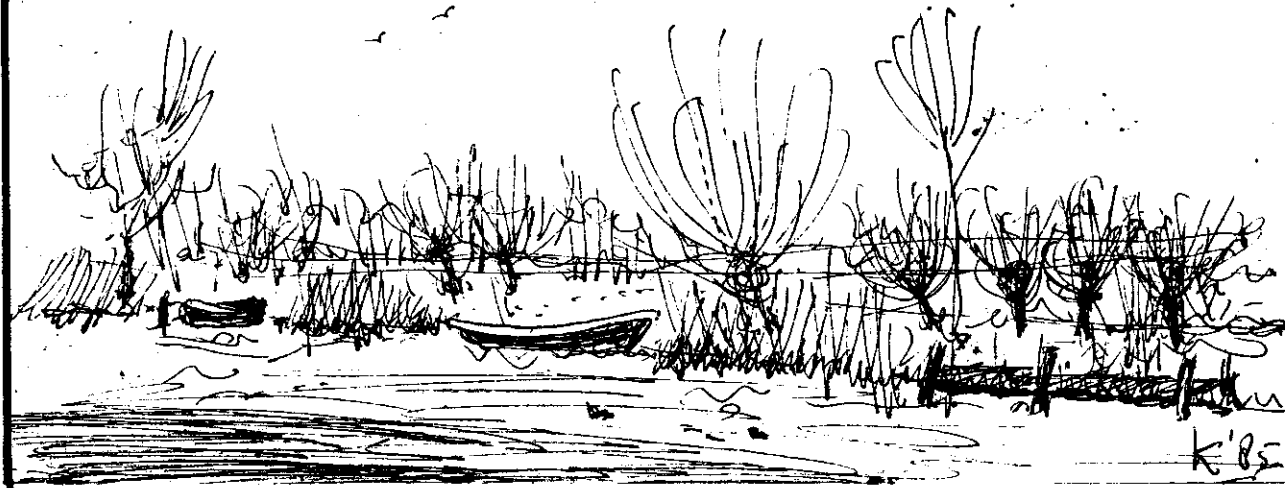

Het derde grotere complex ligt aan het Meijersplein; hoewel deze bouw nog niet gereed is, valt nu al op te merken dat het resultaat hier stedenbouwkundig gezien niet zo geslaagd wordt. De opmerkingen van passanten zijn er dan ook naar. Aan de voorgevel van het flatgebouw langs de Wilgenplaslaan (dat gelukkig is teruggeplaatst naar dezelfde voorrooilijn als die van de naastgelegen gebouwen) is duidelijk te zien dat de architect er zijn best op heeft gedaan, maar de grote gele vlakken aan de uiteinden zijn heel doods; misschien heeft hij er daarom wel enkele rode banden in aangebracht. Ook bij de twee er achter gelegen blokken eengezinswoningen geven juist de doosvormige hoekwoningen een hard aanzien; de halve kappen van de tussenwoningen (slechts boven de elkaar toegewende gevels), hebben in het straatbeeld hoegenaamd geen functie omdat ze nauwelijks opvallen. Daarbij is het erg jammer dat het flat en de beide blokken tot aan de trottoirs van Meijersplein-noord en -zuid toe zijn gebouwd: in een tuinstad 'hoort' tussen straat en bouwwerk een stukje groen, een tuin. Hier is in stedenbouwkundig opzicht duidelijk een kans op 'Wijkverbetering' gemist; de 'verdichting' heeft het van de 'verbetering' gewonnen.

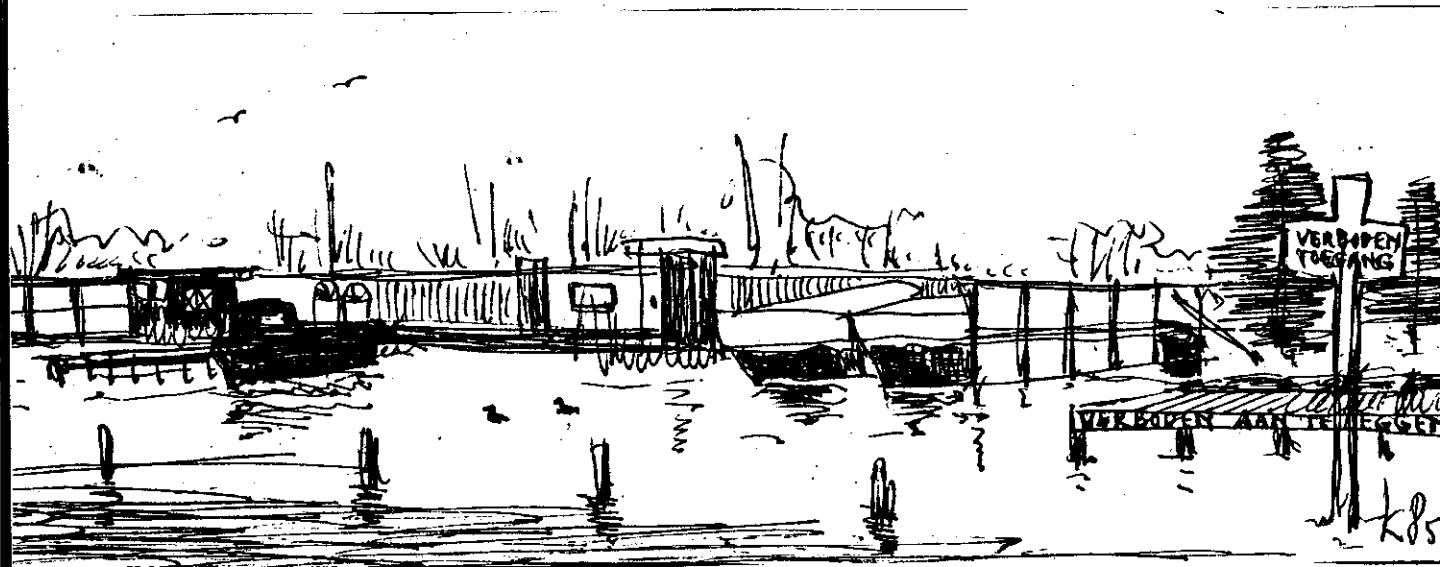
uit brief: 28 februari 1985

AAN ONZE LEDEN EN DONATEURS.

De vraag dringt dan nu op, hoe deze walkanten er zo'n dertig à veertig jaar geleden uitzagen: ze bestonden voor een groot gedeelte uit gras en riet met hier en daar een wankel bouwwerkje van het soort dat ondernemende jongetjes uit die tijd in elkaar plachten te timmeren. Er waren in ieder geval nauwelijks steigers, wel lagen er soms roeiboten of kano's, dikwijls omgekeerd op het gras. Het geheel deed wat rommelig aan.

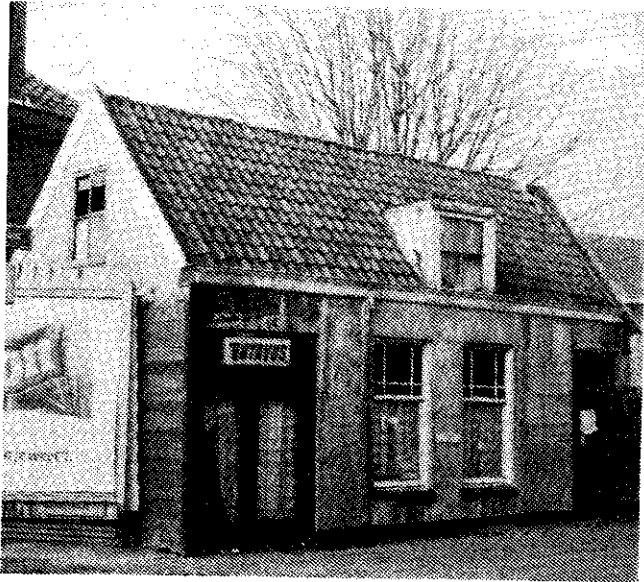
de Strekkade nog steeds erg mooi en oorspronkelijk. Wat je vervolgens langs de oevers langs de Strekkade tot aan de jachthaven van Donkers ziet is werkelijk bedroevend. Er zijn daar heel keurige tuintjes aangelegd (met veel coniferen); er zijn fantatieschuurtjes en onderkomens gebouwd; er staan optrekjes, die zo te zien de functie van watercloset vervullen. Voorts zijn er tot over het water reikende "terreinafscheidingen" gemaakt. Kortom, het lijkt niet meer op een landelijke plasoever.

STICHTING "BERG EN BROEK" - WERK VAN LANGE ADEM

Werken aan het behoud van het eigen gezicht van een tot voorstad uitgegroeide dorpsgemeenschap is werk van lange adem. Dat ondervond de Stichting Berg en Broek opnieuw in het verstreken jaar. Kleine projekten in de sfeer van de dienstverlening - het kosteloos adviseren, bij voorbeeld, bij het herstel van verwaarloosde panden en het geven van adviezen in de financiële sfeer liepen in het algemeen vlot.

Hoewel niet iedere huiseigenaar van een min of meer vervallen, karakteristiek pand het plezierig vond, door de Stichting aan zijn morele herstellplicht te worden herinnerd - er waren ook aardige en bemoedigende reacties op de behoedzaam geschreven brieven met aangeboden hulp.

Moeizamer liep het met hardnekkig vervallende pandjes, die het redden meer dan waard zijn. De grote vraag "Wie redt en wanneer?" kwam soms een stap en soms geen centimeter dichterbij een antwoord.

Het "fietsenstallinkje van Fortuin" biedt een steeds droeviger aanblik op de hoek van de Bergse Dorpsstraat en de Kerkstraat. Wat de Stichting ook probeerde en welke slimme constructies ook werden bedacht - het is tot dusverre nog niet gelukt de eigenaresse tot een vorm van herstel te verleiden.

Kerkstraat 13 is een vlakbij gelegen zorgenkind. Het pand vervalt dermate snel - het zakt als het ware langzaam aan van de donk af richting Dorpsstraat - dat het herstel de nodige vindingrijkheid zal vergen. Het restaureren komt er overigens aan tot grote tevredenheid van de bewoners van een oud stukje Hillegersberg.

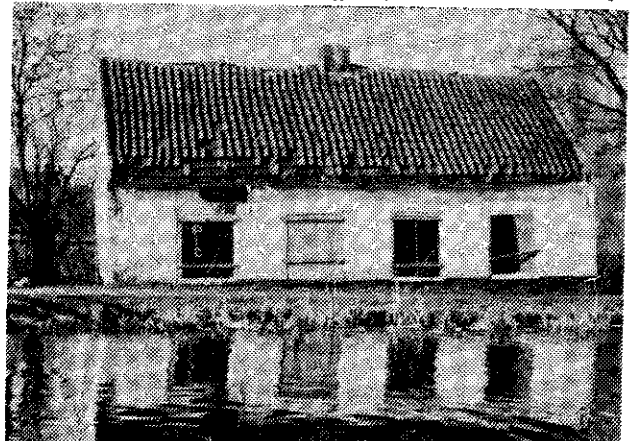
Strekkade 25/26: toen de ruïne van een eens karakteristiek pandje in de verkoop kwam, trok de Stichting een grote broek aan en meldde zich als gegadigde voor de koop.

Daarbij ging zij niet over één nacht ijs. Er was een kleine reeks vergaderingen nodig om zover te komen, dat de bestuursleden unaniem achter het voorstel tot meedingen als één van de tien gegadigden stonden. Restauratieplannen waren al ontworpen en het bestuur van de Stichting twijfelde er geen seconde aan dat het snel een derde zou vinden om het huisje weer in optimale staat te brengen.

Het lukte niet. De Stichting dong vakkundig mee maar werd geen eigenaresse. Een troost is er in elk geval: er gaat aan de kop van de Strekkade tenminste wat gebeuren en er komt een eind aan dit triest stukje verval.

Voorlopig heeft de Stichting haar handen nog vol met het op de bres staan voor bedreigde stukjes bebouwing, die in Hillegersberg, Terbregge en Schiebroek een rol van betekenis hebben gespeeld maar nu - heel langzaam, heel geleidelijk - in de vernieling raken. En dat betekent, dat de Stichting, die zelf maar over uiterst bescheiden middelen beschikt, met fantasie en lef op pad gaat om dorpsgenoten te interesseren voor het overeind houden van iets vertrouwds.

En ook dat vergt een lange adem - maar keer in keer uit blijkt, dat het lukt.

WEER

'SCHILDJES'

TOEGEKEND

Ook in 1984 konden weer enkele oorkonden worden uitgereikt voor uitstekend onderhoud of goede restauratie van door de vereniging waardevol geachte panden. De bijbehorende schildjes zijn inmiddels op de gevels van die panden aangebracht. De beoordelingscommissie bestond dit jaar wederom uit de heren B.V. van den Bergh, D.J. Klamer en F.J. Kuperus; de oorkonden werden op de jaarlijkse openbare bijeenkomst van 12 november 1984 uitgereikt door mevrouw A.A.M.E. van der Heijden-van der Eerden, voorzitter van de Stichting Berg en Broek en lid van de Deelgemeenteraad.

Straatweg 17/19 (A.H. Frankehuis):

"Voorgevel aanzienlijk opgeknapt en in de originele staat gehouden. De kleur van de kozijnen is te veel aan de groene kant, doch het groen van de ramen is bijna goed.

"Jammer dat het voorterrein, afgezet met een armoedig hekje, blijkbaar in 'moderne' zin moet worden afgewerkt. Gezien de belangrijkheid van de opgeknapte gevel is het advies: een schildje."

Straatweg 13

"Voorgevel in goede en originele staat, zelfs het glas-in-lood van de bovenramen. Bij het t.z.t. overschilderen ware het groen van de ramen wat donkerder te kiezen.

"Gezien de eerste overweging is het advies: een schildje, met de opmerking dat het verheugend zou zijn indien de terreinafscheiding langs de straat zo spoedig mogelijk door een veel betere zou worden vervangen."

Bij dit laatste valt aan te tekenen dat de familie al op zoek is naar een goed hekwerk.

Een viertal voorgedragen panden kwamen niet voor bekroning in aanmerking. We geven enkele citaten uit het commissie-rapport:

"Het zojuist begonnen herstel, dat tot een goed resultaat zou kunnen leiden, is nog in een te pril stadium."

"Omdat en het 'opknappen' dilitantisch en slordig is uitgevoerd: geen schildje."

"Het herstel van het metselwerk is bijzonder te betreuren (.....). Heel erg jammer omdat er zoveel moeite aan de opvallende gevels wordt en is besteed."

"Technisch goed opgeknapt doch zonder enige historische waarde. Daarom geen schildje."

Het tweede citaat geeft aan dat naast goede wil, vakmanschap een eerste vereiste is. Uit het derde blijkt dat niet alleen dat ambachtelijke vakmanschap voldoende is, maar dat ook inzicht in de materie nodig is.

De vereniging en ook de Stichting Berg en Broek zijn gaarne bereid in deze zin richtinggevende adviezen te geven! Het laatste citaat geeft een eigenlijk spijtig geval aan: niet zozeer de kwaliteit van de restauratie (die de hele omgeving een duwtje in de goede richting kan geven), maar het gebrek aan historisch/architectonische waarde van het pand verhinderen een bekroning. Als het reglement dat zou toelaten, had de commissie wellicht een eervolle vermelding kunnen overwegen.

Het komende najaar zal er weer een beoordelingscommissie op pad gaan; ook u kunt bij het Bestuur panden waar uw oog op is gevallen ter bekroning voordragen!

• TERBREGGEN •

Zynde eene Buurt van veel aanzien, en, zoo als wy in de Beschryving van *Hillegondsberg* zagen, zynen Naam voerenden van zeekeren Brug, over de Rivier de Rotte leggende en waarom het gevoeglyker *Terbrugge* zou genoemd zyn. Deze Buurt heeft een en andermaal het Lot van Brand ondergaan, zoo als men by de Geschiedenisfen zien zal. Dezelve legt zeer aangenaam en vermaakelyk, zynde voorzien van nette en zindelyke Gebouwen, als meede een schoon Schoolhuis, waaraan een fraaije Thuin, met een Coppel of thunkamer vercierd. Het Wapen, Godsdiensfge en We-

GESCHIEDENISSEN,

Beginnen wy vooreerst met de Hoeksche en Cabellauwsche verdeeldheeden in ons Vaderland, by welke dit Ambagtpier, weinig geleeden heeft, en het Kasteel van *Hilgersberg*, het Reuzenhuis enz., waar van de overblyfsels nog te zien zyn, het Lot der verwoesting hebben moeten ondergaan.

In den Jaare 1659. brandde de geheele *Bergschenhoek* af; doch werd sints dien tyd veel bëeter, dan te vooren, herbouwt.

In den Jaare 1746 ontfond een zwaare brand in de Buurt *Terbregge*, in de Hulzingen, bewoond door eenen Bakker, waar door eenige Huizen en Schuuren in de Afsche wierden gelegd.

Een diergelyk Lot onderging *Terbregge*, omtrent 20 Jaaren geleeden, weder in de Hulzingen van eenen Bakker, waar door verscheidene Huizen, als: deze Bakkerij, Moeg-

A 5

DORP-BESCHRYVER. (*Terbreggen*.)

reidlyke Gebouwen en Regeeringen zyn dezelve, als die van *Hillegondsberg* en *Rotteban*. Men mag, om dit gedeelte van het Ambagt te zien, wel een byzonder uitstapje maaken; ten einde het zelve als eene geheele byzonderheid in aanschouw te noemen: jammer is het, dat alhier geene Reisgelegenheden voorhanden zyn; doch men vind alhier een schoone Herberg, de *Baars* genaamd.

Het geheele Ambagt van *Hillegondsberg* en den *Rotteban*, onder welke benaaming wy dit gebaele District in deszelfs byzondere gedeeltens als *Hillegondsberg*, *Bergschenhoek* en *Terbreggen*, ieder afzonderlyk, hebben doen kennen, zoo ver in ons was beschreven hebbende, gaan wy thans over tot de Geschiedenisfen, zo veel dezelve aan ons bekend geworden zyn.

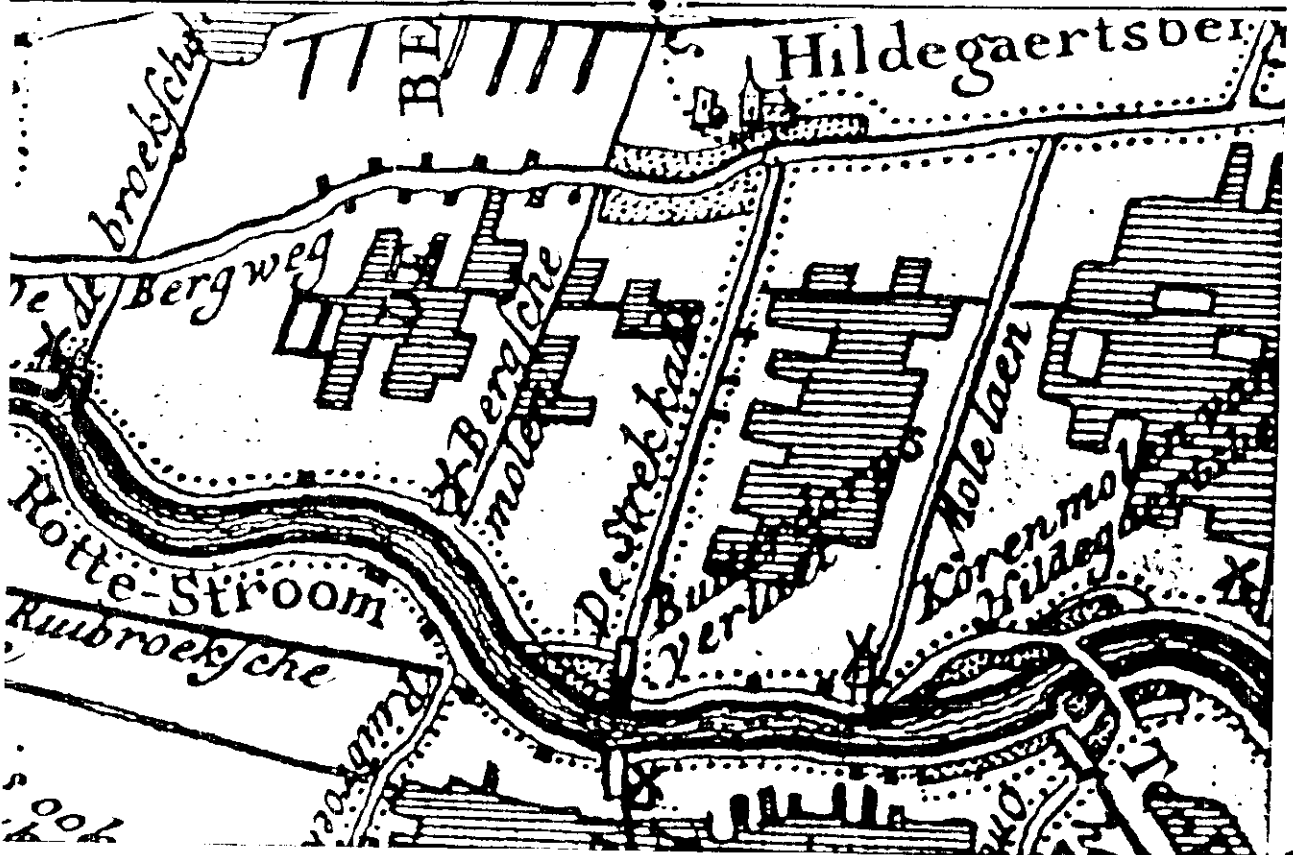
TO DE NEDERLANDSCHE STAD EN

knnaakery, en anderen, beneevens eenige Schuuren op nieuw in den Afsch gelegd zyn; doch waar door tekens de Gebouwen in een veel betere staat zyn herbouwt.

Andere Banden en Watersdooden overstaande, zeggen wy met één woord, dat alhier in deezon Ambagte by de omwentelingen van de Jaaren 1787 en 1795. weinig van aantelang is voorgevallen. De

B E Z I G H E D E N.

Welke zeer voordeelig zyn, bestaan voornaamelyk in den Veenhandel of Turfmaakeryen, Vischery, het houden van Maaltyden in de Herbergen, Bakkerijen en Winkels van alle noodwendigheeden, Timmeren zoo van Moolenmaaken, Huis- als Scheepstimmeren, Metzelaars, Smits, Wagemaakers, en voorts van alles, wat ten Platten Lande geoeffend word; zoo, dat de Bewooners een good bestaan vinden.

Monumentencoördinator adviseert onroerend goed eigenaren

Heel langzaam begint de monumentenzorg in Rotterdam enige vorm aan te nemen. In het februari-nummer 1984 van KONTAKTEN, personeelsblad van de dienst Gemeentewerken van Rotterdam, staat een artikel onder bovenstaande titel, dat wij daarom graag in ons blad willen (en mogen) overnemen.

In opdracht van het gemeentebestuur coördineert het Architectenbureau (I-1) van de dienst de monumentenzorg in Rotterdam. In april 1981 nam het College van Burgemeester en Wethouders het besluit een monumentencoördinator aan te stellen. Op 26 april van dat jaar is de heer A. D. Luijt, ontwerpleider bij I-1, in deze functie aangesteld. Eén van de belangrijkste taken van Bert Luijt is het geven van voorlichting betreffende bouwkundige, architectonische en procedurele zaken aan eigenaren en/of bewoners van monumenten. Ook medewerkers van gemeentelijke diensten en bedrijven die door hun functie met monumentenzorg te maken krijgen kunnen voor adviezen en informatie terecht bij de monumentencoördinator.

Bert Luijt werkt nauw samen met de onder het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur (W.V.C.) ressorterende Rijksdienst voor de Monumentenzorg. Deze Rijksdienst is de belangrijkste uitvoerende instantie voor de monumentenzorg in ons land. Bovendien houdt Monumentenzorg toezicht op de naleving van de Monumentenwet. Deze wet uit 1961 biedt alle bouwwerken, standbeelden, parken en andere objecten die door de Minister van W.V.C. als monument zijn aangemerkt, bescherming tegen beschadiging of vernieling. De rayonarchitecten van Monumentenzorg zien er aan de hand van de voor hun rayon opgestelde monumentenlijst op toe dat de wet wordt nageleefd.

Overleg

In Rotterdam staan momenteel circa 250 monumenten op de 'lijst' van de rayonarchitect voor Zuid-West-Nederland, de heer M. van Hemert. Niet alleen kerken, kerktorens, beelden, pakhuizen, fabrieken, boerderijen en buitenplaatsen zijn als beschermd monument aangemerkt, ook wijken van steden en dorpen zijn op de monumentenlijst geplaatst. Rotterdam telt twee zogenaamde 'beschermde stadsgezichten', te weten Delfshaven en het Scheepvaarkwartier. De molens die in de Maasstad als monument bekend zijn staan echter niet onder toezicht

van de rayonarchitect. Een aparte 'molen'-afdeling van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg houdt zich met deze categorie monumenten bezig.

Iedere twee weken vindt er overleg plaats tussen rayonarchitect Van Hemert en monumentencoördinator Luijt.

"Tijdens dit overleg informeer ik Van Hemert onder andere over de door het Architectenbureau ontvangen aanvragen van eigenaren voor subsidies en vergunningen voor het aanbrengen van bouwkundige wijzigingen of het verrichten van restauratie- of renovatiewerkzaamheden aan de monumenten", vat Luijt de inhoud van het overleg samen. Bovendien worden tijdens de bezoeken van Van Hemert administratieve zaken afgehandeld en wisselen de beide monumentendeskundigen informatie uit. Op de agenda staan ook bouwvergaderingen en bezoeken aan eigenaren van monumenten. De monumentencoördinator en de rayonarchitect beoordelen in bijna alle gevallen ter plaatse of de door de eigenaren voorgelegde bouwplannen niet in strijd zijn met hetgeen de monumentenwet ten aanzien van beheer en onderhoud voorschrijft. Het twee-wekelijks overleg met de Rijksdienst is in 1981 op initiatief van rayonarchitect Van Hemert en Bert Luijt opgestart in navolging van andere steden, waar een dergelijk gestructureerde samenwerking reeds jaren bestaat.

Aan de besprekingen neemt ook een vertegenwoordiger van het Openbaar Lichaam Rijnmond deel, die voor wat monumentenzaken betreft, het contact en de advisering naar het Provinciaal Bestuur van Zuid-Holland verzorgt. De secretarie-afdelingen Openbare Werken, Milieuzaken, Ruimtelijke Ordening en Stadsvernieuwing en de Welstandscommissie van de gemeente Rotterdam worden door middel van rapportages geïnformeerd over alle financiële, procedurele, technische en architectonische aangelegenheden die tijdens de werkbezoeken aan de orde komen.

'Jonge monumenten'

Enkele jaren geleden is Monumentenzorg begonnen met het maken van een inventarisatie van zogenoemde 'jonge monumenten'. De deskundigen van de Rijksdienst verstaan onder deze categorie monumenten, bouwwerken en objecten die na 1850 zijn gebouwd en niet ruim vertegenwoordigd zijn op de monumentenlijst.

Sprekende voorbeelden van 'jonge monumenten' zijn het Van Nelle fabriekscomplex in de Spaansepolder, het woonblok aan de Justus van Effenstraat in Spangen, gebouwd naar een ontwerp van architect Brinkman en de woningen in de Tweede Scheepvaartstraat in Hoek van Holland van architect Oud. Naar verwachting zal de monumentenlijst binnen enkele jaren worden gecompleteerd met tal van Rotterdamse 'jonge monumenten'.

Naar de mening van Bert Luijt neemt de belangstelling voor monumentenzorg in Rotterdam de laatste jaren sterk toe. 'Steeds meer eigenaren en bewoners vragen mij advies over renoveren en restaureren. Bovendien informeert men veelvuldig naar de mogelijkheden om met behulp van subsidies e.e.a. te realiseren. Ook aspirant-kopers stellen herhaaldelijk de vraag of een pand wordt aangemerkt als monument, of in een beeldbepalend stadsgezicht staat', vertelt Luijt. Daarnaast wordt de monumentencoördinator veelvuldig verzocht als contactpersoon op te treden tussen eigenaar, architect en aannemer. 'Het is beslist niet de bedoeling dat wij de eigenaren 'dicteren' wat er wel en niet aan een monument veranderd mag worden. Wij zoeken in nauw overleg met de eigenaar of bewoner naar een voor alle partijen bevredigende oplossing, waarbij wat ons betreft de zorg voor het erfgoed van de gemeente centraal staat', aldus de monumentencoördinator.

 ROTTE en RIJKSWEG 16

Begin september 1984 heeft minister Smit-Kroes van Verkeer en Waterstaat aangekondigd dat Rijksweg 16 zal worden verlengd. De autosnelweg van de van Brienoordbrug naar het Terbregseplein zal dan tussen Ommoord en Terbregge worden doorgetrokken en vervolgens doorlopen via de (verlengde) Doenkade naar Rijksweg 13. In een ambtelijke studie is dit ministeriële idee inmiddels nader uitgewerkt. De plannen hebben voor onze woonomgeving bepaald consequenties.

In de laatste twintig jaar zijn de Rijkswegen rond Rotterdam aangelegd, maar verder is er aan de plaatselijke wegenstructuur weinig gebeurd. Voor onze omgeving heeft dit vooral tot consequentie gehad dat veel verkeer uit Ommoord en de andere nieuwe stadswijken aan de oostkant van Rotterdam gebruik is gaan maken van de Terbregseweg, de Molenlaan en in mindere mate van de Straatweg. Al jaren worden allerlei oplossingen bestudeerd; namen als "Zachte Rijksweg 14", "Rijkspad 14" en "Pepweg" deden veelvuldig opgeld en zelfs het afsluiten van de Prinses Irenebrug werd officieel geopperd. Naast de problemen die zich in en om het Molenlaankwartier voordoen, speelt bij de nu aangekondigde oplossing het dreigende tekort aan capaciteit op onder andere de zg. Noordelijke Randweg (langs de zuidrand van het Kleiwegkwartier) een belangrijke rol.

Waarom aandacht hiervoor in deze krant? De vereniging heeft in het algemeen geen belangstelling voor verkeersproblemen. Maar soms hebben verkeersoplossingen gevolgen die het aanzien van de omgeving raken, en dan is er wel degelijk sprake van een verenigingsbelang. Zoals hier.

Het is thans de bedoeling dat er een nieuwe Rijksweg ten oosten en noorden van ons gebied komt met onder meer een aansluiting tussen die weg en de Pres. Rooseveltweg (althans voor het verkeer naar en van de noordelijke richting). Deze aansluiting zou de hoeveelheid verkeer op de Ommoordseweg en de Terbregseweg moeten verminderen. Maar de aanleg van de zg. Pepweg blijft daarbij wel nodig.

De hoeveelheid verkeer op de Molenlaan zal door de nieuwe Rijksweg zeker verminderen (al zal men daar o.i. geen overdreven voorstellingen van moeten maken). Dit is voor de vereniging niet interessant, omdat de enkele vluchtheuvels het karakter van die laan, haar gave lijnen, niet hebben aangetast. Anders is het gelegen met de Terbreg-

seweg: het kruispunt met de Ommoordseweg met zijn verkeerslichten, bewegwijzering en vooral de erin geperste derde rij-/opstelstrook is een afschuw. Wanneer dankzij de nieuwe Rijksweg de Terbregseweg weer gewoon twee rijstroken kan krijgen is dit een visuele winst, die op zichzelf verheugend is.

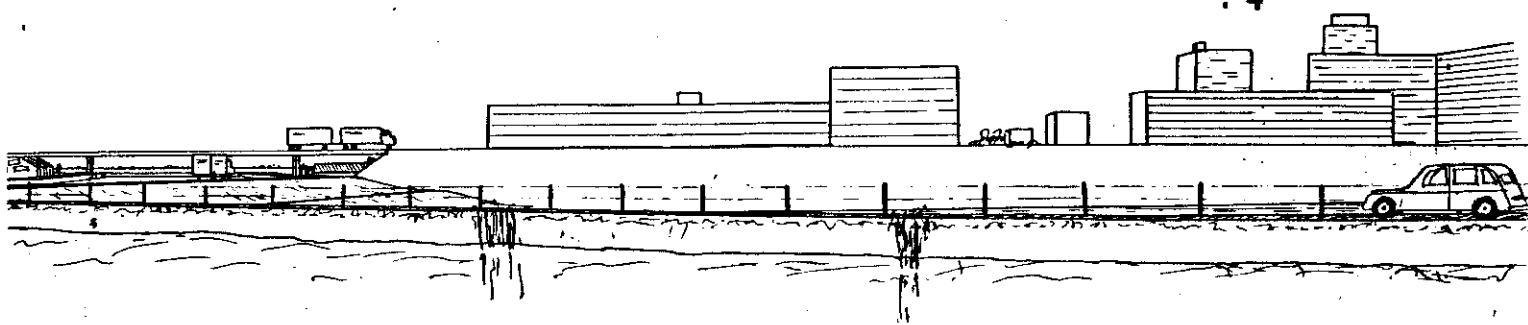
Het belangrijkste aspect voor de vereniging is de Rijksweg zelf. Het aanleggen van welke weg dan ook tast het bestaande landschap aan, zodat we niet direct staan te juichen. Dit geldt voor een autosnelweg natuurlijk aanzienlijk sterker dan voor een bescheiden landweggetje. Een autosnelweg brengt immers ongelijkvloerse kruisingen met zich mee, dus viaducten en opritten die al gauw een meter of zes boven de bestaande terreinshoogte uitsteken en daarmee een letterlijk "platteland" ernstig visueel vervuilen. Daarbij komt nog dat de maten van een autosnelweg dusdanig zijn dat in cultuurlandschappen zoals het onze sprake is van een sterke schaalvergroting; er vindt een vergroting van het aanzien plaats. We vergeten dan nog de bouwdruk die er van de gunstige vestigingsplaatsen bij de wegaansluitingen uitgaat.

De geplande doortrekking van Rijksweg 16 zal, gezien de verwachte verkeersbelastingen, de vorm van een autosnelweg (kruisingsvrij, gescheiden rijbanen) krijgen. De weg loopt langs de grens van ons werkgebied en begint hoog op het Terbregseplein. De Pres. Rooseveltweg zal (ongelijkvloers) worden gekruisd en de Rotte moet worden gepasseerd. Uiteraard is dit laatste voor de vereniging een zeer gevoelig punt. Daarnaast zullen er nieuwe aansluitingen op de Verlengde Molenlaan en de G. K. van Hoogendorpweg moeten komen. Cruciaal voor de vereniging is de passage van de Rotte. Je kunt er met een viaduct over heen, of met een tunnel onderdoor. Wat het lengteprofiel betreft kunnen beide uitstekend, en waar-schijnlijk is een viaduct technisch het

goedkoopst (vooral omdat er geen beweegbare brug in hoeft). Maar fraai?

Eén mogelijkheid is een hoog viaduct,

waarbij het autoverkeer gewoon zoals nu over de Rottekades kan blijven rijden. Dit is een afschuwelijk gezicht zoals onze eerste schets toont.

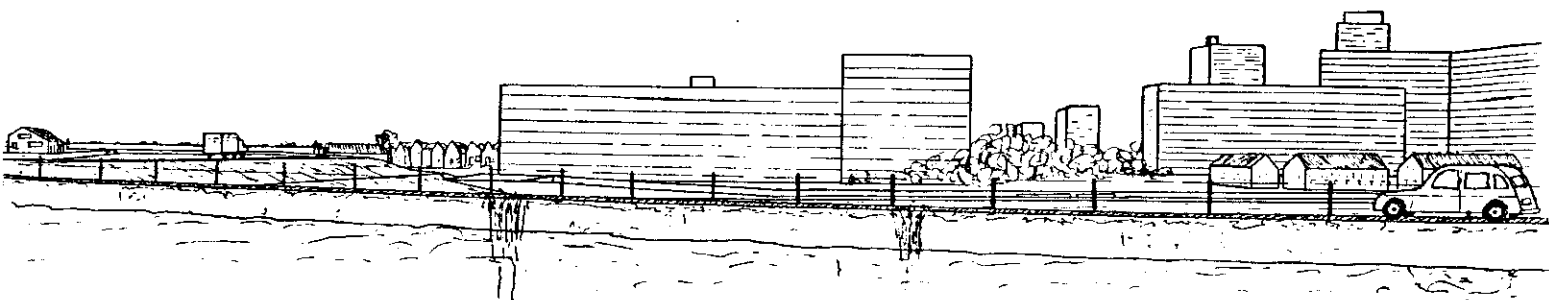
Het eerste bezwaar voor de vereniging is dat de Rotte hier wordt gebracht binnen de grootschalige sfeer van autosnelwegen en dergelijke. Voorts is er een geweldig hoog weglichaam nodig. Immers: het Rottepeil ligt iets onder NAP en de kadehoogte er iets boven, zodat de viaducthoogte (en de direct aangrenzende wegvakken) op nagenoeg zes meter boven NAP moeten liggen, terwijl de polder bij Terbregge op ongeveer vijf meter onder NAP ligt. Een dijklichaam van een meter of elf hoog! Onze schets vanaf de Terbregse Rechter Rottekade (eigenlijk de Rottekade in Bergschenhoek, net over de gemeentegrens) laat zien dat de landelijke Rotte letterlijk onder het viaduct verdwijnt en dat Ommoord, overigens ook niet moeders mooiste, zich achter de geweldige dijk tracht te verschuilen. Iedere suggestie dat je over de Rotte heen een polder inkijkt gaat verloren. Hierbij is overigens nog geen rekening gehouden met een voor Ommoord wellicht nodig geluidsscherm, waardoor de bovenkant van de constructie nog eens minstens anderhalve meter hoger wordt.

Het toepassen van een steilere oprit naar het viaduct biedt geen soelaas: links verandert de hoogteligging van het viaduct uiteraard niet en rechts op de schets (waar het al minder belangrijk wordt) maakt het niet meer dan ruim een meter uit.

Een andere mogelijkheid is om het viaduct ongeveer drie meter lager te leggen, op doorvaarthoogte voor de recreatieve scheepvaart. Dit is de rivierkruising die Rijkswaterstaat, voor zo-

ver onze inlichtingen strekken, momenteel voor ogen staat. Deze 'oplossing' impliceert dat de bestaande wegverbindingen bij het viaduct van de kades af moeten en verlegd worden naar beneden, de polder in. Dit kan technisch heel goed, maar is voor ons onaanvaardbaar. De eerder genoemde visuele afsluiting van de Rotte vermindert niet principieel, en bovendien gaat nu ook nog over een vrij grote afstand voor het Rottekadeverkeer (auto, fietser, wandelaar) het contact met de rivier verloren. Ook erg is het wanneer het viaduct ca. vijf meter lager komt, op "doorstroom"hoogte: dan is alle scheepvaartverkeer onmogelijk geworden en wordt het Rottekadeverkeer nog meer de diepte ingestuurd. Het riviercontact vervalt dan over een veel grotere lengte. Visueel zal de afsluiting van de Rotte iets minder erg zijn dan in de vorige gevallen: je kunt althans over de brug heen kijken.

Als laatste mogelijkheid kan de Rotte door een tunnel worden gekruisd (of via een aquaduct; landschappelijk maakt dat niet veel uit). Technisch is hierbij een aantrekkelijk punt dat ter weerszijden van de Rotte de polder toch al laag is gelegen; de weg hoeft niet veel extra te worden verdiept. De lengte van de open tunnelbak wordt daarmee ongebruikelijk kort: hier desnoods (aan één zijde) minder dan 200 meter, terwijl vaak het dubbele nodig is. En je bespaart je, technisch en financieel gezien, een berg zand. In onze tweede schets zien we de gevolgen van een ondertunneling van de Rotte.

In de tekening is er van uitgegaan dat we uit de tunnel komen met een flauwe helling (1:75), waarmee we door kunnen gaan over de Pres. Rooseveltweg naar het Terbregseplein. De open tunnelbak wordt dan ca 400 meter lang. De uitmonding van de gesloten tunnel is te zien net linksonder het bejaardentehuis "Varenhof", terwijl verder naar links over de hele tekening de open tunnelbak is terug te vinden. Met enige goede wil is zelfs in de tunnelbak de bovenkant te zien van een vrachtauto met aanhanger (achter het derde afrasteringspaaltje links van de Renault 4).

In deze oplossing is er natuurlijk een lelijk stuk beton te zien bij de tunnelmond (dat met enige beplanting is te

camoufleren), maar verder valt de constructie nauwelijks op (de lichtmasten zijn niet getekend; dat zou nog een iele lijn extra opleveren). Ommoord blijft in zijn geheel te zien; esthetisch bekeken zou dat om ons allemaal wel weg mogen, maar in elk geval blijft het, evenals thans, duidelijk dat we een poldergebied inkijken. Belangrijkste is echter dat de Rotte te zien en te beleven valt als een water dat door het van ouds open land stroomt, hoog boven het omringende land. Overigens zal de tunnelbak zonder extra voorzieningen de geluidshinder over vrij grote afstand op een zeer laag niveau houden, wat ook voor de Linker en Rechter Rottekade-gebruikers aangenaam is.

Voor de vereniging (met toegegeven: haar eenzijdige belangen) zijn deze wegenbouwkundige plannen niet zo erg gewenst. Een pluspunt is er als de Terbregseweg teruggebracht kan worden naar de vorige verschijningsvorm. Zeer zorgelijk is de kruising met de Rotte; voor de vereniging is alleen een ondertunneling van de Rotte aantrekkelijk. Dat is geen nieuws: in het kader van de eerdere plannen met een "zachte Rijksweg 14" heeft de vereniging er in 1981/1982 al bij de gemeente en de toenmalige wijkraad op aangedrongen zich sterk te maken voor een ondertunneling. Dit standpunt blijft onverkort gehandhaafd; nee: door het forsere formaat van een autosnelweg dan van het "Rijkspad" geldt het nog sterker.

INHOUDSOPGAVE

	Uitnodiging voor de jaarvergadering	Pag. 1- 2
	"Berg en Broekse Verlaat	Pag. 3
	Jaarverslag	Pag. 4- 9
	"Nog steeds te koop"	Pag. 9
	Jaarrekening - begroting en toelichting	Pag. 10-11
	Staat der monumenten	Pag. 12-13
	Goede nieuwbouw	Pag. 13-14
	Februariëbrief	Pag. 15
	Stichting Berg en Broek	Pag. 16
	Schildjes toegekend	Pag. 17
	"Terbreggen"	Pag. 18
	Monumenten-coördinator	Pag. 19
	Rotte en Rijksweg 16	Pag. 20-22
	Brief aan de Deelraad	Pag. 23-24
Aan de totstandkoming van deze krant werkten mede:		
L. de Haer		
D. Klamer		
J.J. Zanstra		
Jr. J. Fens		
G. Tuijnburg-Muijs		
P. de Gier		
L. Berger-Schut		

Onze monumenten en bijna-monumenten

Meerdere malen brachten wij U informatie over de ontwikkelingen inzake het Rotterdamse monumentenbeleid, waarbij wij tevens aandacht vroegen voor het "bijna-monument" de beeldbepalende en beeldondersteunende historische panden.

Een combinatie van monumentenzorg en stadsvernieuwing zou hiervoor het kader moeten vormen.

Nu de stadsvernieuwingsregelingen, en fondsen voor verbetering van het particulier woningbezit worden gedelegeerd van rijks- naar gemeentenivo, lijken deze zaken dichterbij te komen.

Echter op bestuurlijk nivo wijzen de beleidsvoornemens in de richting van een sterke sturing richting stadsvernieuwingsgebieden. Een prima zaak, echter niet ten koste van de overige delen van Rotterdam, en niet ten koste van de mogelijkheden voor de particuliere huiseigenaar die zijn woning wil verbeteren en herstellen.

Het is om deze reden dat wij middels een brief aan de Deelgemeenteraad proberen een politieke discussie in gang te zetten, welke uiteindelijk in de gemeenteraad moet leiden tot een verordening welke aan alle Rotterdamse burgers gelijkwaardige mogelijkheden biedt.

Wij achten deze zaak van dermate belang dat wij U middels een overdruk van deze brief op de hoogte willen stellen.

15-4-1985

betreft: funderingsproblematiek/stadsvernieuwingsfonds

Aan de Deelgemeenteraad voor Hillegersberg-Schiebroek
CNA Looslaan 1
3054 BN ROTTERDAM

Geachte Dames en Heren,

Door het College van Burgemeester en Wethouders der gemeente Rotterdam wordt thans een beleidsstandpunt ontwikkeld m.b.t. de verdeling van de subsidiegelden, voortkomend uit de (nieuwe) Wet op de Stads- en Dorpsvernieuwing.

Deze wet kent vanaf 1985 aan de gemeentebesturen de autonome bevoegdheid toe subsidies te verstrekken uit het zgn. stadsvernieuwingsfonds, aan zeer uiteenlopende groepen van belanghebbenden, zoals o.a. ten behoeve van:

- subsidies aan eigenaar-bewoners voor het opheffen van bouw-technische gebreken, waaronder funderingsherstel.
- restauraties aan monumenten en beeldbepalende panden.
- voorzieningen voor midden-en kleinbedrijf/sanering hinderlijke bedrijven/objektsubsidie ondernemers.
- de stadsvernieuwing, de woningverwerving daartoe, de begeleiding, tijdelijke huisvesting etc etc.
- overige steun aan instellingen, corporaties en huurders.

Het laat zich raden dat hierbij op diverse nivo's kleine tot grote belangen binnen de gemeente Rotterdam zowel zullen correleren alswel divergeren; immers de gelden zijn beperkt. Naar ons recent ter ore is gekomen ligt het in het voornemen van het College, bij het concept van de nieuwe subsidieverordening, sterk de prioriteit te richten op de stadsvernieuwingsgebieden. De gebieden daarbuiten zullen derhalve minder worden bedeed.

De Vereniging Stedebouwkundig Wijkbehoud ziet het, krachtens haar doelstellingen, als een essentiële noodzaak de te verdelen subsidiemiddelen, ook buiten de stadsvernieuwingsgebieden, mede toe te kennen aan met name beide eerstgenoemde categorieën, nl -eigenaar/bewoners cq huurders, en -monumenten en beeldbepalende/ondersteunende panden.

Een daartoe goed funktionerende monumentenverordening is op korte termijn een vereiste, immers geen verordening-geen subsidie.

Alhoewel het bovengenoemde betrekking heeft op meerdere gebiedsdelen binnen onze wijk willen wij U ter verduidelijking gaarne een voorbeeld noemen.

Wij denken hierbij aan de historische bebouwing aan de Straatweg, een goeddeels zowel stedenbouwkundig als architectonisch unieke lintbebouwing tussen beide Bergse Plassen.

Deze historische panden, gefundeerd op houten palen en kespen, worden bij voortdurend bedreigd door de in de loop der tijd verlaagde grondwaterstanden.

Een extra gevaar achten wij bovendien het verzakte en daardoor hoogstwaarschijnlijk beschadigde gemeenteroof ter plaatse, dat als drainering werkt en daardoor mede invloed heeft op de grondwaterstand aan de straatzijde der panden.

Meerdere panden ondergingen reeds ingrijpend en kostbaar funderingsherstel, deels mede gefinancierd door overheidssubsidies. (subsidieregeling voor eigenaar-bewoners-echter vervallen per nov-84) Vele panden zullen alsnog funderingsherstel moeten ondergaan.

Afgezien van de onbillijkheid van genoemd beleidsvoornemen t.o.v. voorgaande eigenaar-bewoners, welke wel subsidie ontvingen, wil de VSW de Deelgemeenteraad met grote nadruk wijzen op het gevaar dat vele oude panden thans bedreigt. Immers vele eigenaren zullen niet in staat zijn ongesubsidieerd de extra lasten van funderingsherstel te dragen.

Uitstel, zo niet afstel, zal desastreuze gevolgen hebben voor dit historisch erfgoed en leiden tot een sterke verarming van de omgeving.

Het is om deze reden dat de VSW de Raad uitnodigt om eenstemmig al haar krachten aan te wenden om het gemeentebestuur te behoeden voor bekrachtiging van de voorgestelde, onzes inziens, eenzijdige beschikking.

(de verordening moet nu nog door de gemeenteraad worden behandeld)

Namens het Bestuur der VSW

